

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Identifikacija pogojev vključenosti uporabnika v programe (celo)dnevnega bivanja starejših na kmetiji

Strategija trženja programov (celo)dnevnega bivanja starejših na kmetiji

Oktober 2022

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.

Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,

Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti

Zavod Aktivna starost, so.p.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Gradivo pripravljeno za namen projekta Identifikacija pogojev vključenosti uporabnika v programe (celo)dnevnega bivanja starejših na kmetiji (v nadaljevanju projekt). Projekt se izvaja v okviru Javnega razpisa za podukrep 16.9 Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani«, ki se sofinancira iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v višini 80 odstotkov, in iz sredstev iz proračuna Republike Slovenije v višini 20 odstotkov;

Odgovorni partner za koordinacijo priprave dokumenta:

DEOS, d.o.o.
Gmajna 7
1357 Notranje Gorice
<https://www.deos.si/>

Kontakt:

Elena Šabec
Tel.: 082002415
e-mail: elena.sabec@deos.si

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

KAZALO VSEBINE

1. CILJ IN NAMEN.....	4
2. CILJNA SKUPINA	4
3. OPIS POTREBE PO PROGRAMIH (CELO)DNEVNEGA BIVANJA STAREJŠIH NA KMETIJI.....	5
a. Analiza trga	5
b. Predstavitev rezultatov ankete.....	8
c. Predstavitev mnenja multidisciplinarnega tima	12
4. UNIKATNOST PONUDBE (USP).....	13
5. OBLIKOVANJE CENE STORITVE.....	14
6. KANALI SPOROČANJA	15
7. NAČINI SPOROČANJA	16
8. PROMOCIJSKI MATERIAL.....	17
9. SPLETNA STRATEGIJA	17
10. ZAKLJUČEK	18

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

1. CILJ IN NAMEN

Ključni cilj dokumenta »Strategija trženja programov (celo)dnevnega bivanja starejših na kmetiji« je definiranje najučinkovitejših metod in tehnik trženja programov (celo)dnevnega bivanja starejših na kmetiji. Definirane metode izvajalcem na kmetijah omogočajo učinkovito polnjenje svojih namestitvenih kapacitet, kar je ključnega pomena za zagotovitev trajnosti programa.

Dokument je eden izmed ključnih rezultatov projekta. Dokument je potrebno pregledovati kot sestavni del celotne dokumentacije projekta, ki poleg tega dokumenta vključuje tudi:

- Strokovne smernice za izvajanje programa (krovni priročnik projekta);
- Vstopni pogoji za bivanje starejših na kmetiji;
- Načini in metode spremljanja zdravstvenega stanja uporabnikov;
- Načini prehoda uporabnika v druge storitve socialnega varstva starejših
- Program izobraževanja članov kmetij;
- Analiza izvedljivosti vpeljave pilotnega projekta v prakso;

2. CILJNA SKUPINA

Ciljna skupina so osebe stare med 70 in 85 let (sicer je s pilotnim projektom bivanje omogočeno vsem odraslim osebam, ki bi storitev potrebovali, vendar predpostavljamo, da se mladi, razen v izrednih primerih, za tovrstno namestitev ne bodo odločali – izjema so seveda turistične namestitve, ki pa niso predmet tega projekta), ki potrebujejo pomoč pri vsakodnevem življenju, vseeno pa so dovolj samostojne, da ne potrebujejo celodnevne nege. Potrebujejo druženje in aktivnost za kvalitetno ter daljše življenje v domačem okolju. Pojavlja se tudi potreba po varnosti, predvsem spremljanje stanja, ter urgiranje v primeru padcev, oz. drugih urgentnih stanj. Pripravljeni so zapustiti svoj dom, ne želijo pa obtičati v sobi s televizorjem, pogrešajo naravo in vrt.

Pri nagovoru ciljne skupine je potrebno razumeti tudi vlogo svojcev ter drugih neformalnih oskrbovalcev, saj imajo pogosto pomembno vlogo pri načrtovanju storitev oskrbe njihovih starejših družinskih članov. Svojci pogosto nastopajo tudi kot (do)plačniki teh storitev. Pri tem ne smemo takoj predvidevati, da morajo biti trženjske aktivnosti usmerjene izključno v posameznikove družinske člane, saj opažamo, da se vedno več starejših samostojno načrtuje življenje v primerih pojava oviranosti, ki ne bi dovoljevala več samostojnega bivanja v domačem okolju.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

3. OPIS POTREBE PO PROGRAMIH (CELO)DNEVNEGA BIVANJA STAREJŠIH NA KMETIJI

a. Analiza trga

V Sloveniji se, podobno kot v drugih gospodarskih razvitih državah, potreba po storitvah s področja oskrbe starejših hitro povečuje. Z razvojem zdravstva in višjega življenjskega standarda, se življenjska doba in povprečno trajanje življenja podaljšuje. Ob hkratnem zmanjševanju natalitete, se delež starejšega prebivalstva v večini razvitih držav hitro povečuje. Indeks staranja prebivalstva, ki prikazuje razmerje med prebivalci starejšimi od 65 let in otroci mlajšimi od 15 let v Sloveniji, je v letu 2019 znašal 131,7 pri čemer naj bi do leta 2033 že presegel mejo 200. Projekcije celo kažejo, da bosta do leta 2050 Slovenija in Bolgarija demografsko najstarejši evropski državi (Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi, 2020).

Kljub vse večjemu pomenu alternativnih oblik pomoči starejšim, institucionalno varstvo še vedno predstavlja največji delež v dolgotrajni oskrbi (35,5% oseb vključenih v vse storitve na področju dolgotrajne oskrbe v letu 2017). Storitve institucionalnega varstva je vsekakor ključnega pomena, saj se z vse višjo pričakovano življenjsko dobo povečuje tudi število bolezni povezanih s starostjo. Z večjo starostjo je namreč povezano tudi večje tveganje odvisnosti od pomoči druge osebe pri opravljanju temeljnih in podpornih življenjskih opravil. Kombinacija krhkosti starejših posameznikov in pojav oviranosti povezanih s starostjo (tveganje za padec, inkontinenca, ipd.) zmanjšuje sposobnost samostojnega življenja, hkrati pa to pomeni velik pritisk na svojce, ki so vključeni v oskrbo starejše osebe (Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi, 2020). Vsekakor pa lahko s kvalitetnim naborom alternativ institucionalnemu varstvu zmanjšamo delež te storitve v sistemu dolgotrajne oskrbe ter starejšim omogočimo čim daljše bivanje v njim bolj domačem okolju. K temu stremijo tudi ključni strateški razvojni dokumenti sistema dolgotrajne oskrbe v Sloveniji (Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi, 2020; Strategija dolgožive družbe, 2017; Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020, 2013).

Iz tabele številka 1 je razvidno, da je v Sloveniji na dan 01.01.2022 živel 2.224.725 prebivalcev; od tega 444.743 (19,99%) starih 65 in več let, ter 117.545 (5,28%) starih 80 in več let, pri čemer je že dalj časa opazen trend hitrega naraščanja teh kazalcev (za primerjavo v letu 2010 je delež populacije nad 65 let znašal 16,53%, delež oseb starejših od 80 let pa 3,92%) (SURS, 2022). Projekcije razkrivajo, da se bo trend naraščanja deleža starejše populacije v prihodnjih desetletjih še nadaljeval (glej graf št. 1). Medtem ko je delež starejših od 65 let v Sloveniji v začetku leta 2022 znašal 19,99%, bo do leta 2050 ta delež narasel na več kot 30%. Še večji porast je opazen pri deležu starejših od 80 let saj se bo le ta med letoma 2021 in 2050 več kot podvojil in sicer naj bi presegel 11%. Iz tabele je prav tako razvidno, da se bo ob predpostavki,

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

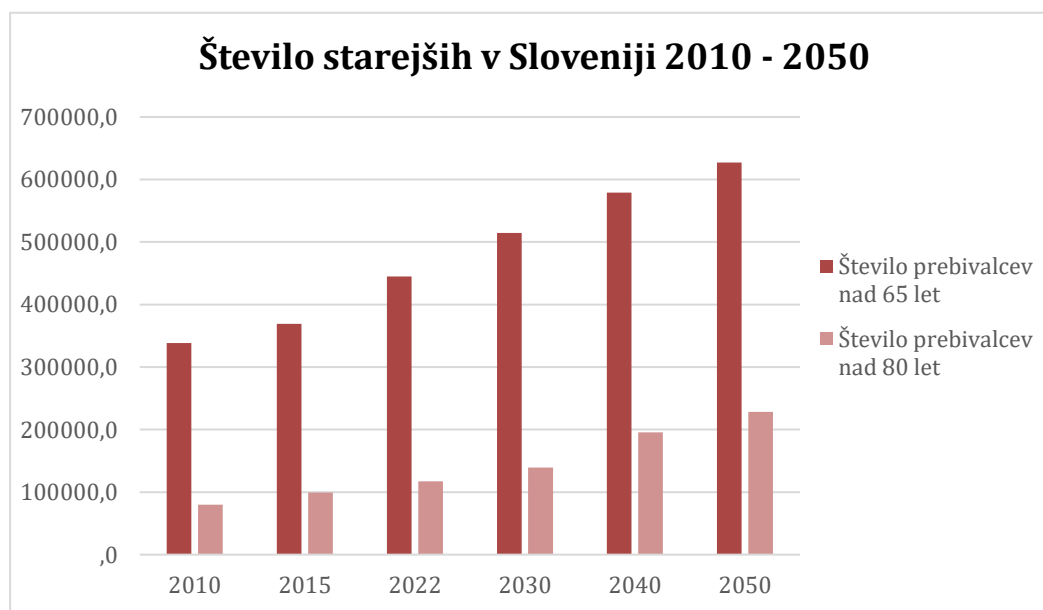
da 4,8% prebivalcev starejših od 65 let potrebuje institucionalno varstvo, število oseb ki potrebuje institucionalno varstvo, do sredine 21. stoletja občutno povečalo in sicer iz 22.237 oseb v letu 2022 na kar 31.360 oseb v letu 2050. Zaradi hitrega večanja števila oseb starejših od 80 let pa ocenjujemo, da danes pogosto uporabljeno merilo 4,8% prebivalcev starejših od 65 let takrat tudi ne bo več aktualno, saj bo potreba po institucionalnem varstvu (kot tudi drugih storitvah na področju dolgotrajne oskrbe) bistveno višja. (Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2022; Eurostat, 2022).

Tabela št. 1: Gibanje starostne strukture prebivalstva Slovenije do leta 2022 in projekcija do 2050

	01.01.2010	01.01.2015	01.01.2022	2030	2040	2050
Število prebivalcev v Sloveniji	2.046.976	2.062.874	2.224.725	2.106.316	2.081.622	2.043.751
Število prebivalcev starih 65 in več let	338.265	369.386	444.743	514.740	578.975	627.202
Število prebivalcev starih 80 in več let	80.170	99.523	117.545	139.204	195.473	228.548
Delež prebivalcev starih 65 in več let	16,53%	17,91%	19,99%	24,44%	27,81%	30,69%
Delež prebivalcev starih 80 in več let	3,92%	4,82%	5,28%	6,61%	9,39%	11,18%
Potrebno število mest v institucionalnem varstvu (4,8% starih 65 in več let)	16.237	17.731	22.237	25.737	28.949	31.360

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2022; Eurostat, 2022

Slika 1: grafični prikaz gibanja števila starejših v Sloveniji med leti 2010 in 2050

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2022; Eurostat, 2022

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

Domovi v Sloveniji so polni, čakalne vrste so dolge. Pregled čakajočih na spletni strani Skupnosti socialnih zavodov Slovenije kaže, da na prosto mesto v domovih za starejše in posebnih socialno varstvenih zavodih po Sloveniji čaka kar 28.251 prosilcev (brez upoštevanja podvojenih prošelj istega prosilca v več domovih in več območnih enotah). Od tega je 14.055 aktualnih prošelj, to so prošnje tistih, ki želijo takojšnjo namestitev in katerih zdravstveno stanje po vsej verjetnosti ni primerno za bivanje na kmetiji. Preostalih 14.196 prosilcev, kjer sprejem še ni nujen, pa predstavlja potencialno bazo za alternativne oblike bivanja. Podatki o številu čakajočih na dan 18.08.2022 so predstavljeni v tabeli št. 2.

Tabela št. 2: Pregled števila čakajočih na dan 18.08.2022

Območna enota ZZZS	Število prosilcev	Število aktualnih prosilcev
Celje	3.128	1.142
Koper	2.451	1.106
Kranj	4.777	2.124
Krško	1.535	1.295
Ljubljana	13.148	6.358
Maribor	4.312	2.172
Murska Sobota	591	432
Nova Gorica	2.010	1.747
Novo mesto	1.436	506
Ravne na Koroškem	1.825	852
Skupaj vseh prosilcev	28.251*	14.055*

Vir: Skupnost socialnih zavodov Republike Slovenije, 18.08.2022

* skupno število vseh prosilcev se razlikuje od seštevka prosilcev po območnih enotah zaradi izločitve podvojenih prošelj

Na drugi strani kapacitete številnih kmetij ostajajo neizkoriščene. Razlogi so različni, med drugim gre izpostaviti odseljevanje družinskih članov ter izrazita sezonskost turističnih namestitev. Številni nosilci kmetijskih dejavnosti tako iščejo dodatne možnosti za zapolnitev teh kapacitet.

Diverzifikacija na področje varstva starejših bi tako kmetijam dolgoročno nudila dodaten, trajnostni vir prihodkov v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in optimalno izrabo presežnih kapacitet kmetije. Hkrati bi omenjena programa starejšim omogočala dodatno izbiro v okviru socialnovarstvenih programov, ki v nasprotju s tradicionalnimi oblikami varstva starejših (npr. institucionalno varstvo) starejšim omogočata aktivno staranje v njim domačem okolju. Poleg tega imata novo oblikovana programa tudi širše družbene učinke, predvsem kot komplementarna programa drugim socialnovarstvenim programom na področju dolgotrajne oskrbe, kar bo prispevalo k razbremenitvi izvajalcev na tem področju. Projekt tako služi kot temelj za nadaljnjo diverzifikacijo dejavnosti na kmetijah, hkrati pa v skladu s strategijo dolgožive družbe

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

prispeva k razbremenitvi sistema dolgotrajne oskrbe prek aktivnega staranja prebivalstva in deinstitucionalizacije starejših.

b. Predstavitev rezultatov ankete

Tekom projekta in izvajanja namestitvev je partnerstvo spremljalo zadovoljstvo uporabnikov z namestitvijo (preko anket zadovoljstva), s spletno anketo pa tudi zainteresiranost kmetij v Sloveniji po izvajanju takšnih programov na kmetijah in mnenje ter potrebo po takšnih storitvah s strani prebivalstva. S strani uporabnikov, ki so bivali na kmetiji, je partnerstvo prejelo pozitivne povratne informacije. Veliko je bilo tudi povpraševanja in sicer največ s strani nesamostojnih oseb in oseb za kratko, počitniško bivanje. Manjši interes s strani uporabnikov smo sicer zabeležili v obdobjih pojavov COVID-19 in med zaostrovanjem ukrepov proti le temu, pri čemer je šlo za izredni dogodek.

Anketa za fizične osebe o zainteresiranosti za (celo)dnevno bivanje na kmetiji

V spletni anketi za javnost o zainteresiranosti za bivanje na kmetijah je z izpolnitvijo več kot polovice ankete, sodelovalo 182 oseb. Anketirane osebe so bile v večini ženske (77%), največ oseb pa je sodelovalo iz starostne skupine 30 - 49 let. 61% anketirancev je opredelilo, da sami še ne potrebujejo storitve bivanja dnevnega ali celodnevnega bivanja na kmetijah, kot tudi ne njihovi ožji družinski člani. Medtem ko 15% anketirancev meni, da takšno storitev potrebuje, 30% pa jih meni da bi takšno storitev potrebovale osebe v ožjem družinskem krogu. Rezultati spletnih anket o zainteresiranosti za bivanje so pokazali, da 83% anketirancev zaznava potrebo po takšnih oblikah bivanja in željo po dodatnih možnostih za starejše.

Kot najpogostejši razlog za odločitev za bivanje na kmetijah vidijo v možnostih druženja, dodatnih aktivnosti, spremembi okolja, zaradi osamljenosti, odločili bi se tudi zaradi želje po drugačni namestitvi, v manjšem odstotku pa tudi, ker sami ne zmorejo več samostojno skrbeti zase. Osebe, so pa izpostavile tudi dodatne razloge za odločitev in sicer: pozitiven vpliv naravnega okolja, ker imajo tudi sami zemljo in vinograd za obdelavo; sami že živijo na kmetiji in bi želele še naprej ostati v takšnem okolju; ker imajo na voljo nepremičnino, ki bi lahko pritegnila obiskovalce. Odločitev za bivanje vidijo tudi zaradi zmanjševanja osamljenosti in kot dobro idejo za aktivne in delovne ljudi, ki se radi družijo in tako lažje zamotijo čez dan. K odločitvi pripomorejo tudi zelo dolge čakalne vrste za v domove za starejše in možnost bivanja z naravo, domačnostjo in hrano. Anketiranci to vidijo tudi kot možnost sproščenega življenja na podeželju, ki si ga lahko že od prej navajen in je lahko alternativa domovom za starejše. Bivanje na kmetiji je nekaj novega, hkrati pa omogoča stik z naravo. Anketiranci so prav tako izrazili, razloge, zakaj si nebi želeli odločiti za bivanje na kmetijah. Takšni razlogi so, če imajo osebe že same kmetijo in, da se osebe, ki niso rojene oziroma niso živele na kmetiji, za to nebi odločile ter v primeru, če se nebi počutili dobro v skupnosti več ljudi.

Osebe, ki so sodelovale v spletni anketi so opredelile tudi pomembne kriterije za bivanje na kmetiji. Največ osebam se zdi pomembna gostoljubnost, prijaznost osebja na kmetiji, sledijo pa možnost dodatnih aktivnosti na kmetiji, izboljšanje počutja, čistoča, higiena kmetije in občutek doma pripadnosti in varnosti. Na 6. mestu je še cena nastanitve in bivanja na kmetiji, ureditev same kmetije in okolice, in sklepanje

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

novih prijateljstev. Sledijo pa še pomembnost lokacije kmetije, bližina svojcev in prijateljev ter možnost ogleda dodatnih znamenitosti. Anketiranci so predlagali še druge možnosti: ugodni termini, samooskrba, narava, vračanje k naravi, seznanitev ponudnika storitve z odgovornostjo in obremenjenostjo ter možnost, da je starejši doma dokler je lahko.

Največ anketirancev bi se za bivanje odločili v obalno-kraški regiji, za procent manj sledi primorsko-notranjska regija. Malo manj anketirancev bi se odločilo za gorenjsko regijo, savinjsko regijo, goriško regijo, JV Slovenijo, osrednjeslovensko regijo, pomursko regijo, koroško regijo, podravsko in posavsko regijo. Najmanj anketirancev bi se odločilo za zasavsko regijo.

Več kot polovica anketirancev, je izrazila, da bi se prvotno odločili najprej za krajšo celodnevno bivanje (do 1 meseca z nočitvami), 36% anketirancev bi se določilo za daljše celodnevno namestitve (od 1 meseca dalje), 35% anketirancev pa bi se odločilo za dnevno bivanje na kmetiji.

Največ oseb (67%) je za dnevno bivanje na kmetiji z prehrano, pripravljeno plačati do 30 EUR na dan, od 30 do 50 EUR na dan pa je pripravljeno plačati 32% anketiranih oseb. Za krajše celodnevno bivanje (do 1 mesca namestitve) je največ anketirancev (87%) pripravljenih plačati do 50EUR, 13% oseb pa od 50 do 100 EUR na dan. Za daljše celodnevno bivanje s prehrano (nad 1 mesec bivanja) pa je 50% oseb pripravljenih plačati do 500 EUR/ mesec, 35% anketirancev od 500 do 700 EUR na mesec, 13% anketirancev od 700 do 1000 EUR/mesec, 2% anketirancev pa je odgovorilo, da so pripravljeni plačati več kot 1000 EUR/mesec.

59% vprašanih si želi, da mu kmetija zagotovi tople obroke, medtem ko biva na kmetiji, medtem ko si 41% oseb želi obroke kuhati sami. Velik pomen anketirancem predstavlja doma pridelana hrana (73% za največji pomen in 24% za zelo velik pomen). V primeru odločitve za bivanje, bi se največ oseb 70% odločilo za enoposteljno sobo z lastno kopalnico, v kolikor bi bila ta na voljo. Skoraj vse anketirane osebe imajo željo po vključevanju v aktivnosti na kmetiji. Največ bi se želeli vključevati v druženje in skrb za živali, sledijo pa še ukvarjanje s pridelki, druženje s sostanovalci in domačini, udeležba na različnih dogodkih in prireditvah ter izvajali svoje aktivnosti, ki jih veselijo (branje knjig, sprehodi...). Udeleževali bi se tudi prikazov različnih kmečkih opravil in delavnic ter telovadbe.

Prednosti izvajanja takšnega bivanja vidijo največ v večjem stiku z naravo, sledijo pa tudi prednost domače prehrane, različnih aktivnostih v naravi, v spremembi okolja, druženju, namestitvi v naravi, vzpostavljanju novih socialnih stikov, namestitve v času dopustov svojcev, kot sprememba okolja, za dodatne prihodke kmetij... Dodatno mnenje je tudi da je prednost, ker je to nekaj novega in drugačnega in ker so predrage oskrbnine v domovih za starejše.

Kot najpogostejše ovire, izpostavljajo potrebo po bolnišnični oskrbi in pomoči. Sledijo ji ovira, ker lahko na kmetiji bivajo samo samostojne osebe in ne osebe, ki potrebujejo dodatne pomoči. Mnenja so, da je ovira tudi ker se storitev še ni dovolj uveljavila, osebe pa potrebujejo dodatno pomoč. Dodatne ovir, ki se lahko pojavijo pa so tudi nekompatibilnost z osebami na kmetiji, oddaljenost od svojcev, neprimernost prostorov na kmetiji in predraga storitev.

Anketiranci imajo zelo pozitivno mnenje o izvajanju takšnih oblik bivanja na kmetijah in se jim takšno bivanje dobrodošlo, pozitivno in zelo dobra ideja kot dodatna možnost bivanja in vključevanja za starejše.

Anketa za kmetije o dodatnih dopolnilnih dejavnosti za izvajanje (celo)dnevnega bivanja na kmetiji

V spletni anketi za kmetije o zainteresiranosti za izvajanje bivanja na kmetijah je z izpolnitvijo sodelovalo 53 oseb. Anketirane osebe so bile v večini ženske (70%), največ oseb pa je sodelovalo iz starostne skupine 50 - 64 let. V anketi so v večini sodelovale zaposlene oseben (64%), sledile so kmečko zavarovane osebe (30%), upokojeanci in v najmanjšem odstotku brezposelni. Na vprašanje, ali so anketiranci že slišali za projekt, je več kot polovica oseb odgovorila da je za projekt že slišala. 49% oseb, ki so sodelovali v spletni anketi ima že oprte različne dopolnilne dejavnosti. Največ anketirancev ima odprt turizem na kmetiji oziroma imajo turistično kmetijo z možnostjo namestitve. Na vprašanje ali bi želeli izvajati in registrirati nove, dodatne dopolnilne dejavnosti, bi skoraj vsi radi registrirali nove dopolnilne dejavnosti. Največ oseb bi želelo registrirati dodatne dopolnilne dejavnosti oddajanje površin za piknike (32%) in celodnevno bivanje odraslih in starejših oseb (32%). Glede na željo po registraciji si ostale delavnosti sledijo od večje proti manjši: Svetovanje o kmetovanju (29%), organiziranje delavnic ali tečajev (26%), prikaz del iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti (24%), dnevne oblike bivanja odraslih in starejših oseb (24%), svetovanje in prikazi iz kmečkih opravil (21%), 21% anketirancev prav tako ne želi razširiti svoje dejavnosti. Pod 20% anketiranih oseb za posamezno dejavnost pa bi registrirali dejavnosti: usposabljanje na kmetiji, prevoz potnikov z vprežnimi vozili in traktorji, ježa živali, muzeji in tematske zbirke, tematski parki in apiturizem. Najpogostejše razloge za registracijo dodatnih dopolnilnih dejavnosti vidijo anketiranci v dodatnem dohodku, izrabi svojih obstoječih znanj ter pridobitvi novih, da izkoristijo kapacitete kmetije, razvoj nove dejavnosti in produktov na kmetiji ter zadovoljitev povpraševanja po teh storitvah.

Med anketiranimi kmetijami, v anketi o interesu za izvajanje bivanja, je 58% anketiranih kmetij izrazilo, da imajo/opažajo nihanje v prihodkih (npr. v turizmu, glede na letni čas, vremenski pogoji, okoliščin povpraševanja, nihanja cen, glede na turizem in covid). 71% anketiranih kmetijskih gospodarstev je prav tako zaznalo potrebo starejših in drugih oseb po možnostih bivanja na kmetijah. Malo manj kot polovica anketirancev (45%) je prav tako izrazila, da imajo na svojih kmetijah možnost namestitve drugih oseb.

55 % anketiranih kmetij je izrazilo željo, da bi želeli izvajati dnevno obliko bivanja na kmetijah, 37% pa bi želelo izvajati celodnevno bivanje na kmetiji. 24% si ne želi izvajati nobene oblike bivanja, 11% anketirancev pa že izvaja bivanje na kmetijah. Največje prednosti in razloge za izvajanje dopolnilnih dejavnosti, vidijo pri dodatnem prihodku (63%), ker želijo pomagati starejšim (45%), želijo vključiti osebe v aktivnosti na kmetiji(37%) in zapolniti proste kapacitete (29%). Devet oseb (24%) se za izvajanje takšnih dopolnilnih dejavnosti nebi odločilo. Kot razlog za takšno odločitev navajajo preveliko odgovornost za druge osebe, pomanjkanje delovne sile in sredstev za zagon, premalo časa, dodatna obveznost, trenutne težave s svojim zdravjem, trenutno jim način dela tega ne dopušča. Na odločitev za izvajanje bivanja, pa pri večini anketirancev (64%) nebi vplivala situacija, ko imajo doma v družini že nastanjeno starejšo osebo. V vprašanju o samooceni primernosti kmetije za izvajanje dnevnega bivanja na kmetiji je malo več kot polovica anketirancev (53%) odgovorila da so primerni. Obrazložili so, da imajo na razpolago prostore in različne aktivnosti na kmetiji v katere bi lahko vključili obiskovalce, prav tako bi bili veseli da lahko pomagajo in vključijo starejše. Nekateri imajo že znanje o starejših in že pomagajo starejšim, nekateri se z obiskovalci že ukvarjajo. Osebe, ki so ocenile, da njihove kmetije še niso

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

primerne za izvajanje, pa so obrazložile samooceno in podale razlog, da bi za izvajanje še potrebovali dodatno pomoč in kadrovske okrepitve, da imajo prazne prostore na voljo, vendar je potrebna še renovacija prostorov, vendar vidijo potencial za izvajanje. Nekateri so trenutno še zasedeni s stalnimi strankami in nimajo časa za dodatne aktivnosti oziroma so trenutno delovno usmerjeni v druge dejavnosti. Nekaterim pa dejavnosti, ki jih izvajajo ne dopuščajo takšnih dodatnih dejavnosti, prav tako imajo težave pri iskanju primerne delovne sile.

Na vprašanje o primernosti kmetije za izvajanje celodnevne bivanja na kmetiji pa je 69 % anketirancev odgovorilo, da njihova kmetija ni primerna, medtem ko 31% anketirancev meni da pa njihova kmetija je primerna. Razloge za neprimernost, vidijo v premalo kapacitetah, ki so na voljo za celodnevno bivanje oziroma imajo razpoložljive kapacitete vendar so te potrebne obnove, v premalo kadra in težji razporeditvi časa in drugih aktivnosti. Osebe, ki ocenjujejo da so njihove kmetije že primerne, imajo na voljo prostorne kapacitete, voljo in željo po izvajanju. Kmetijska gospodarstva bi razširjala svojo ponudbo z dodatnimi aktivnostmi za uporabnike na kmetiji. Največ anketirancev (67%) bi omogočili tudi druženje in delavnice na kmetiji. Glede na število zainteresiranosti sledijo še prikaz del na kmetiji (58%), kuhanje/priprava dnevnih obrokov (53%), prevoz do zdravnika, pošte,... (44%), izvedba izletov (35%), izvedba delavnic in izobraževanj o kmetijstvu (36%), omogočili telovadbo (28%) in obisk lokalnih društev (25%). Največ anketiranih kmetijskih gospodarstev že sedaj lahko nudi doma pridelano hrano (78% anketirancev), malo manj oseb lahko skuha obroke domače hrane (64% vprašanih), medtem ko 56 % anektiranih lahko tople obroke za uporabnike zagotovi. 53% kmetij lahko zagotovi prevoz za uporabnike, ki bi bili nastanjeni na kmetiji, 47 % pa lahko opravi nakup živil za stanovalca. Ena izmed kmetij lahko za uporabnike pripravi tudi prigrizke.

Skoraj vse kmetije pa bi za izvajanje dodatnih dopolnilnih dejavnosti potrebovale prilagoditve kmetije. In sicer največ anketirancev (64%) bi potrebovali ureditev sob in kopalnic, 61% oseb bi potrebovalo dodatno investicijo, 52% oseb bi morale kupiti novo opremo. 48% bi rabili dodatna sredstva za zagon in zaposliti dodatno osebo na kmetiji. 42% bi rabilo več prostega časa in boljšo reorganizacijo svojega časa. 39% anketiranih kmetij bi potrebovali za izvajanje dodatna izobraževanja in usposabljanja, 30% pa jih meni, da potrebujejo tudi podporo lokalne skupnosti. 8 kmetij (24%) pa je mnenja, da potrebujejo povezavo z drugimi institucijami in koordinatorja za usklajevanje in podporo pri storitvah.

Na vprašanje ali bi kmetijska gospodarstva potrebovala dodatna izobraževanja in usposabljanja o delu s starejšimi, je veličina, 76 % anketirancev, odgovorilo, da bi potrebovali. 85% anketirancev pa meni, da bi potrebovali tudi večjo povezanost z drugimi organizacijami, društvi, občinami, domovi za starejše. Skupno 85 % anketiranih oseb je prepoznalo, da bi za izvajanje bivanja na kmetijah potrebovali večjo povezanost z drugimi organizacijami, društvi, občinami, domovi za starejše,... Več kot polovica anketiranih oseb pa je označila, da se jim zdi zelo pomembno sodelovanje z drugimi institucijami za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Večini anketiranih kmetij se zdi ideja o takšnem bivanju zelo zanimiva in dobrodošla. Takšno možnost vidijo kot pozitivno priložnost tako za starejše kot za kmetije. Skoraj vse anketirane osebe (91%) vidijo v izvajanju bivanja na kmetiji možnost dodatnega prihodka kmetije. Prav tako pa 61% anketirancev vidi to možnost za izrabo praznih kapacitet kmetije. Glede na izbor si po vrstnem redu sledijo še prednosti: medsebojna in dodatna pomoč (52%), prednost je tudi promocija in razširitev kmetije (48%), domača hrana (45%), razširjanje lokalne ponudbe in pomoč odraslim ter starejšim osebam (39%). 36 % anketiranih oseb pa vidi prednost v povezovanju z drugimi

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.

Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,

Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti

Zavod Aktivna starost, so.p.

institucijami, 33 % oseb pa prednosti druženja družinskih članov z drugimi uporabniki na kmetijah, ohranjanje kmečkih opravil, šeg in navad ter nove aktivnosti na kmetijah za lokalno prebivalstvo. Manj kot 30% oseb vidi prednosti v priseljevanju na podeželje in možnost, da grede na kmetije samo samostojen odrasle in starejše osebe. Kot najpogostejše ovire, ki jih vidijo anketirane osebe za trenutno izvajanje pa so neprimernost prostorov, premalo znanj s področja dela s starejšimi, zakonska podlaga za izvajanje in dovoljenja, opredeljevanje storitve samo za samostojne osebe. Anketiranci so tudi izrazili priporočila za izvajanje bivanja na kmetijah. Menijo, da je potrebno izboljšati možnosti za takšne poslovne projekte in sodelovanja, omogočiti skupna sodelovanja in skupno obnavljanje kmetij tam, kjer bi se takšne dobre priložnosti lahko izvajale v sodelovanju z npr. občinami, državo, podjetji, drugimi investitorji ipd. Za izvajanje so najprej potrebna izobraževanja, primerni prostori in fizična sposobnost. Potrebna je tudi podpora lokalne skupnosti. Ena izmed kmetij je tudi izpostavila, da si že več let želi izvesti to dejavnost na kmetiji, ampak še ni našla koga, ki ima posluh za to in bi ji nudil podporo oziroma možnost za izvajanje. Večini anketiranih kmetij se zdi ideja o takšnem bivanju zelo zanimiva in dobrodošla, za izvajanje pa so pokazali interes in željo.

c. Predstavitev mnenja multidisciplinarnega tima

Člani multidisciplinarnega tima, ki so spremljali izvajanje projekta, so nad takšnimi možnostmi bivanja pozitivno naravnani. Mnenja so, da starejšim omogočajo dodatno izbiro in možnost tako namestitve, kot vključevanja. Bivanja vidijo kot pozitivno izkušnjo za starejšo osebo. Sprememba okolja, vpliv narave na človeka, vključevanje starejših v različne aktivnosti, spodbudi in ohranja sposobnosti starega človeka, hkrati pa omogoča razvoj in ohranjanje kmetij ter kmečkega znanja. Mnenja so, da starejši z večjimi težavami ne morejo bivati na kmetiji, razen v primerih, ko imajo tako kot v domačem okolju, zagotovljeno dodatno pomoč izvajalcev na njihovem prebivališču. Zelo velik interes in učinek na vsakdan uporabnikov, zaznavajo z možnostjo izletov za starejše na kmetije. To bi bila lahko tudi možnost in dodatna ponudba domov za starejše, ki bi omogočala izlete na kmetije. Z dnevnim bivanjem se spodbuja vključevanje okoliških prebivalcev. Prav tako pa vidijo pozitivne efekte ne samo v dodatnem dobičku kmetije, ampak tudi z večjim povezovanjem vseh organizacij, društev, kmetij in institucij za razvoj lokalnega okolja. Predlagali so tudi možnost, da bi bivanje na kmetiji omogočalo kratkotrajne počitniške namestitve, po katerih je največ povpraševanja.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

4. UNIKATNOST PONUDBE (USP)

Preobremenjenost sistemov varstva starejših opisana v točki 3 tega priročnika, ima vsekakor pozitiven vpliv na povpraševanje po storitvah bivanja na kmetiji. Kljub temu pa se unikatnost ponudbe ne kaže le v dodatnih kapacitetah za namestitve za starejše, ki jih na trgu primanjkuje. Ključni razlog za vzpostavitev nove storitve (in tudi ključni trženjski element te storitve) gre iskati v še vedno prisotni stigmi povezani s selitvijo v dom, ter specifikah storitve bivanja starejših na kmetijah, ki se v primerjavi z domovi za starejše kažejo kot ključne prednosti za določene skupine starejšega prebivalstva.

Namreč večina starejših v Sloveniji se odloči za selitev v dom ko je to res nujno, torej ko jim zdravstveno stanje ne dovoljuje več bivanja doma. V Sloveniji so domovi za starejše, kljub dobro oblikovanim programom za vse skupine prebivalstva, še vedno videni kot zadnja postaja v življenju. Ravno to pa odvrča osebe, ki potrebujejo določeno pomoč (druženje, spremljanje), a niso še popolnoma odvisne od pomoči drugih. Te osebe so še vedno izredno aktivne, ampak zaradi različnih razlogov povezanih s staranjem (oženje socialnih stikov, zmanjševanje fizičnih ter kognitivnih sposobnosti) potrebujejo pomoč pri druženju ter organizirane aktivnosti za dobro počutje in ohranitev vseh funkcionalnosti. Pri urejanju tovrstne pomoči pa izbira ni široka, to še posebej velja na podeželju. Med tem ko se lahko starejši v mestnih središčih udeležijo različnih oblik dnevnih aktivnosti – npr. dnevno varstvo, dnevni centri aktivnosti (poleg tega lahko tudi v urbanih naseljih govorimo o problemu aktivnosti izven časovnega okvira programov – ko je oseba v svojem domačem okolju), je tovrstnih rešitev bistveno manj. Storitve pomoči družini na domu, socialnega servisa in patronaže, uporabnikom nudijo pomoč pri osnovnih življenjskih opravilih ter zdravstveno oskrbo, problem osamljenosti ter nizke aktivnosti starejših pa ne rešujejo v dovoljni meri.

Storitev bivanja na kmetijah torej starejšim ponuja alternativo domskemu varstvu. Ta alternativa nudi selitev v bolj domače okolje, manjše skupine, bolj osebne obravnave, več aktivnosti, stik z naravo in »kmečki način življenja«. Hkrati pa selitev na kmetijo za starejše vseeno pomeni varnejše in bolj stimulatивно okolje, kot v primeru bivanja starejšega na njegovem domu.

Kljub zgoraj navedeni prednosti tovrstne namestitve, pa v okviru tega pilotnega projekta opazamo težavo, ki jo je potrebno rešiti v okviru trajne umestitve storitve v sistem dolgotrajne oskrbe. Veliko oseb, ki bi bili kandidati za namestitve na kmetiji, potrebuje vsaj določeno pomoč pri oskrbi in negi. Te storitve pa v okvir tega pilotnega projekta niso vključene. Sicer si lahko starejši sami (ali s pomočjo partnerjev) organizirajo storitve pomoči na domu, patronaže, ipd. tudi na lokaciji kmetij, vendar to pomeni dodatno oviro za odločitev o namestitvi. Za dolgoročno umestitev te storitve v sistem dolgotrajne oskrbe, bi bilo potrebno razmisliti tudi o povezavi te storitve z drugimi storitvami na področju dolgotrajne oskrbe starejših.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

Vseeno podobne ponudbe v Sloveniji še ni, kar nas postavlja v unikaten položaj. Za boljše razumevanje trga in konkurence, v nadaljevanju predstavljamo SWOT analizo.

5. OBLIKOVANJE CENE STORITVE

Storitev bivanja starejših na kmetiji je sicer že umeščena v nov zakon o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 196/21), vendar zakon le omenja, da lahko kmetija postane izvajalec dolgotrajne oskrbe, ne opredeljuje pa dodatnih vsebinskih pogojev, ki bi podrobneje opredelili storitev, prav tako ne omenja načina postavitve cene. Cena storitve prav tako ni določena v Uredbi o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Ur. l. RS, št. 36/2018), s katero je bilo na zakonski ravni urejeno izvajanje dejavnosti celodnevne bivanja odraslih in starejših oseb na kmetiji, enako pa velja tudi drugo zakonodajo, ki ureja to področje (za podroben zakonski okvir izvajanja storitve glej dokument »strokovne smernice za izvajanje programa«). Tudi na podlagi naših izkušenj v okviru projekta menimo, da ni potrebe po zakonskem omejevanju cene. Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji se tako lahko trenutno sam odloči glede višine cene storitve.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

Postavitev cene je odvisna glede na lokacijo kmetije, standard namestitve na kmetiji, razpoložljivih aktivnosti, ipd. Potrebno pa je upoštevati tudi primerljive storitve in pričakovanja starejših ter njihovih svojcev. Glede na navedeno in izkušnje partnerjev v okviru tega pilotnega projekta, menimo, da bi morala biti cena storitve primerljiva s ceno oskrbe I v domovih za starejše v lokalnem okolju kmetije, razen v primeru dodatne ponudbe na kmetiji, ki presega ponudbo domov za starejše. Pri tem pa opazamo težavo, saj so predvsem javni domovi v boljšem položaju na trgu, kar jim omogoča nižjo ceno namestitve v primerjavi z drugimi izvajalci. Javni domovi za starejše izračunavajo cene v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev, pri čemer v izračunu cene upoštevajo stroške dela, stroške materiala in storitev, stroške amortizacije, stroške investicijskega vzdrževanja ter stroške financiranja. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da investicijo v izgradnjo objekta javnim domovom pokrije država, kar pomeni, da strošek objekta oz. namestitve v ceno ni vključen. Le to jih postavlja v boljši položaj od konkurence (omogoča postavitev nižje cene). Ta izkrivljenost trga je že bila prisotna na trgu institucionalnega varstva pred pričetkom izvajanja tega pilotnega projekta in je jasno razvidna v razlikah med cenami javnih domov za starejše, kjer uporabnik plača le stroške dela, materiala in storitev ter rednega vzdrževanja, ter zasebnih domov za starejše, kjer uporabnik poleg teh storitev nosi tudi stroške namestitve. Poznavanje tega problema je ključno za ustrezno umestitev storitve v zakonodajo, saj je potrebno razumeti, da so izvajalci dopolnilnih dejavnosti na kmetijah z vstopom na trg ponujanja namestitev za starejše, v popolnoma enaki situaciji kot zasebni domovi (kot zasebni domovi, le ti seveda nosijo tudi stroške investicije v objekt). Le to ima namreč pomemben vpliv na cenovno konkurenčnost izvajalcev na kmetijah v okoljih kjer delujejo javni domovi za starejše ter posledično na povpraševanje po teh storitvah.

6. KANALI SPOROČANJA

Pilotni projekt že v prijavi določa kanale trženja, ki bodo testirani v okviru tega pilotnega projekta:

- Radio.
- Tiskani mediji.
- Navadna pošta.
- Elektronska pošta.
- Spletne strani partnerjev ter relevantne spletne strani, ki jih obiskuje ciljna skupina.
- Družbena omrežja.

Pri trženju storitve svetujemo uporabo kombinacijo kanalov trženja, ki se mora določiti glede na značilnosti neposrednega okolja kmetije.

Spodaj pa je še nekaj možnosti katere se priporoča za sporočanje starejšim:

- Različni kanali v okviru digitalnega marketinga.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

- Mobilni/SMS marketing.
- Publikacije namenjene izključno starejšim.
- Lekarne (plakati, letaki, potiskane vrečke).
- Video posnetki – prikaz izkušnje.
- Televizija.
- Cerkev.

V okviru pilotnega projekta in tudi kasneje pa je izrednega pomena tudi povezovanje kmetije s partnerji v lokalnem okolju. Izredno dober vir ustnega prenašanja so socialne delavke v lokalnih domovih za starejše, medicinske sestre v okviru patronaže na domu, oskrbovalci v okviru pomoči na domu, ipd. Te osebe se srečujejo s starejšimi, ki potrebujejo pomoč in so pomemben vir informiranja javnosti o novem projektu.

Pomembno je tudi sodelovanje z drugimi organizacijami v lokalnem okolju, kot je npr. občina, kmetijsko gospodarska zbornica ter društva in zavodi, ki ponujajo različne programe za ciljno skupino.

Pomemben je nagovor lokalnih medijev ter ustno obveščanje svojih poznanstev, ki so v ruralnem okolju ključni. V primeru interesa s strani potencialnega kandidata mu mora kmetija stopiti nasproti in kar se da olajšati procese za vključitev. Potrebno je razumeti, da so odločitve povezane z pomočjo pri lastni oskrbi (starejši) ali oskrbi bližnjega (v primeru povpraševanja s strani svojca ali neformalnega oskrbovalca) težke, zaradi česar mora biti postopek nakupa čim enostavnejši.

7. NAČINI SPOROČANJA

Pri komuniciranju ne smemo takoj predvidevati da bodo končno odločitev podali svojci (kljub temu, da so pogosto pomemben člen v procesu odločanja) zato se moramo s komunikacijo obračati na naše bodoče stanovalce.

Promocijski material mora prikazovati gibanje, aktivnost, življenje. Starejši imajo radi aktivnosti, zanimive izlete kjer lahko uživajo v stvareh, ki so si jih želeli početi ali pa so jih počeli, ko so bili mlajši. Imajo pa tudi razvito zaznavanje katera izkušnja jim bo užitek in katera ne. Starejši so znani po tem, da so kot stranke zvesti znamkam, ki jih poznajo in največ dajo na izkušnje, ne želijo si tipične prodajalske izkušnje. Želijo se odločiti na podlagi dobro podanih in razloženih informacijah, ko se podajajo v zelo čustven in stroškovno zahteven nakup, ki vključuje selitev iz domačega okolja. Njihovi največji strahovi vključujejo izgubo samostojnosti, poslabšanje zdravja, finance, nezmožnost življenja doma in opravljanja vsakodnevnih opravil, izguba mobilnosti, padci in poškodbe, samota ter da bo za njih skrbela oseba, ki jo ne poznajo.

Pri komuniciranju se moramo izogibati vzvišenosti. Starejšim moramo pokazati kako bomo njihove težave nagovorili in kako jih bomo razvajali. Ne smemo uporabljati zgoraj navedenih strahov kot vzvod za nakup ampak mora iti komuniciranje v smer iskanja prave rešitve za njihove potrebe.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

V našo ponudbo je potrebno vnesti jasno razlago in pričevanja sovrstnikov, če so le te na voljo.

Glede na zanimive aktivnosti, ki se izvajajo na kmetijah, ter poudarek na osebnem pristopu, velja za osebe ki so naklonjene niso pa še odločene za vstop na kmetijo razmisliti o uporabi t.i. »added value marketing« (manjša pozornost ali uporabno darilce), katero jim daje vedeti da imamo njihovo dobro počutje na prvem mestu.

8. PROMOCIJSKI MATERIAL

Naš promocijski material mora biti:

- Pregleden (lahko gledljiv, velike črke, preprost jezik, za starejše se priporočajo sans serif fonti).
- Jasni naslednji koraki kako se nam pridružijo oziroma kako izvedeti več o ponudbi.
- Jezik mora biti lahko razumljiv, oseben in spoštljiv.
- Sporočamo enostavnost, ekskluzivnost, zaupanje in individualno prilagojeno podporo.

Ko uporabljamo slike moramo imeti v mislih da se starejši vidijo 10-15 let mlajše in temu prilagodimo akterje in aktivnosti na sliki:

- Povečana samostojnost.
- Varnost.
- Zdravo in aktivno življenje.
- Izboljšanje družinskih vezi.
- Uživanje v življenju.
- Kvalitetna storitev.

V kolikor budžet dopušča so pomemben promocijski material tudi video vsebine za uporabo preko raznih kanalov sporočanja. Video je odličen način za sporočanje, s katerim jasno in učinkovito prikažemo uporabniško izkušnjo. Z glasbo in primernim besedilom pa lahko spodbudimo željene občutke.

9. SPLETNA STRATEGIJA

Uporaba orodij digitalnega marketinga v okviru tega projekta niso predvidena, saj jih budžet ne dopušča. Zaradi tega se v podroben opis le teh ne bomo spuščali, vseeno pa jih je potrebno omeniti, saj so pri promociji nove storitve ključne. Ko se lotimo spletne strategije je zelo pomembno katere besede uporabljamo v sporočanju saj je od tega odvisno ali nas bo stranka našla preko svojih izrazov za iskanje. Po navadi je

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.

v to obdobje vključeno testiranje različnih besed. Na podlagi zaključkov sledi optimizacija SEO in strategija spletnega oglaševanja katera vključuje tudi družbena omrežja. Glede na kratko trajanje projekta ter stroškov povezanih s procesom je za prvi del dovolj oglaševanje na »google ads« kjer hitro zaznamo ključne besede ali fraze, za družbena omrežja pa v Sloveniji za našo ciljno skupino najprimernejši Facebook.

10. ZAKLJUČEK

Ta priročnik je namenjen nosilcem dopolnilnih dejavnosti na kmetijam, ki bi so že, ali pa nameravajo pričeti z novo storitvijo bivanja starejših na kmetiji v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji. V času pisanja tega priročnika se storitev šele vzpostavlja v okviru pilotnega izvajanja v okviru projektov 2. ter 3. javnega razpisa za podukrep 16.9 Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani . Partnerstvo poleg treh kmetij vključuje tudi dva partnerja s področja socialnega varstva, ki kmetijam nudita strokovno pomoč pri načrtovanju in izvajanju storitve, ter skrbita za promocijo projekta na ravni celotne Slovenije. Glede na to, da storitev še ni umeščena v sistem dolgotrajne oskrbe se v okviru projekta srečujemo s številnimi omejitvami (cenovna nekonkurenčnost, nepovezanost z drugimi storitvami s področja dolgotrajne oskrbe). Za zagotovitev trajnosti storitve je tako nujna ustrezna umestitev le te v sistem dolgotrajne oskrbe. Storitve je sicer že umeščena v nov zakon o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 196/21), vendar zakon le omenja, da lahko kmetija postane izvajalec dolgotrajne oskrbe, ne opredeljuje pa dodatnih vsebinskih pogojev, ki bi podrobneje opredelili storitev. Le te pričakujemo po zaključku omenjenih pilotnih projektov. Novo opredeljeni pogoji, lahko seveda bistveno spremenijo položaj kmetij pri ponujanju storitev na tem področju, kar bo potrebno tudi upoštevati pri takratnem načrtovanju strategije trženja.

Partnerji projekta:

DEOS, celostna oskrba starostnikov, d.o.o.
Matjaž Mohorko, nosilec kmetijske dejavnosti

Anja Skale, nosilec kmetijske dejavnosti,
Slavka Grobelnik, nosilec kmetijske dejavnosti
Zavod Aktivna starost, so.p.